

**A Magyar Színház- és Filmművészeti Szövetség II. Konferenciájának előkészítése –
1951. szeptember 25.**

A Magyar Színház- és Filmművészeti Szövetség 1951. októberi konferenciáját előkészítő anyag, amely tartalmazza a konferencia részletes programját, a felkért (férfi) előadók névsorát, a szervezéssel kapcsolatos feladatokat, a (főként női) felelősöket. A dokumentum a konferencia fő célkitűzéseként a színház- és filmterület egységes elvi-művészi kérdéseinek megvitatását határozta meg a dramaturgia, a színjátszás és a rendezés területén, kiemelt figyelemmel a Sztanyiszlavszkij-módszerre és a pozitív színpadi hős kérdéskörére.

A Konferencia előkészítésének főbb szempontjai:

Konferencia időpontja: október 13-14-15
időtartama: 9-6-ig, (ebéd, büfé)

Konferencia jelentősége:

Konferencia feladatai

Konferencia menetrendje

Konferenciával kapcsolatos feladatok

Konferenciával kapcsolatos feladatai a Pártszervezeteknek

A Konferencia jelentősége

Kultúrforradalom jelentősége a színházon és filmen belül. Színház- és filmművészetünk fejlődése, szovjet elvtársak segítségével a Párt bírálata nyomán tette szükségessé és követelővé a művészet elvi kérdéseinek felvetését és tisztázását ilyen széles keretek között.

Kultúrforradalmunk sikeres harcainak egyik eredménye, színházi területen az a fordulat, amely lehetővé tette színházaink átszervezését és ezzel kapcsolatban a színházak munkáinak minőségi emelkedését, a film és színház kapcsolatának tisztázását és elmélyítését. Ennek a fordulatnak egyik következő és döntő lépése lesz a Konferencia.

A Konferencia feladatai

Tisztázni a színház- és filmterület alapvető egységes elvi művészi kérdéseit a dramaturgia, színjátszás és a rendezés területén. Pl. a rendező és drámaíró viszonyát, rendező és színész viszonyát.

A Sztanyiszlavszkij módszer jelenlegi megvalósítását színházi és filmterületi munkánkban.

A Pártosság kérdését.

A pozitív hős megjelenítésének kérdését, stb.

Mindezt a kritika és önkritika legbátrabb alkalmazásával. A Szövetség a kritika és önkritika központjává kell váljon. Tehát a Konferencia főfeladata az eddigi művészi munka értékelése, a pozitívumok és negatívumok nyílt elvi bírálat alapján való feltárása és a felvetődött elvi kérdések megvitatásával, az elkövetkezendő munkák alapjának lerakása.

A Konferencia menetrendje

- Dramaturgiai beszámoló Tartja: Nádasdy Kálmán

- Vita

- Színészi alkotómunka. Tartja: Ladányi Ferenc

- Vita

- Rendezői alkotómunka. Tartja: Gellért Endre

- Vita

A Konferencia előkészítésének feladatai:

Vezető színészek, rendezők vezetésével a legaktuálisabb elvi problémák kidolgozása és művészi aktívák (vagy másképp is lehet nevezni) való megvitatása.

Faliújságcikkek elvi kérdések felvetésével foglalkozzanak.

Általában az agitáció súlypontja a vezető színművészek aktivizálása – az elvi kérdések megtárgyalásával is – a Konferencián való részvételre.

Az előkészítés fő szempontjai

Az agitáció nyílt elvi bírálat alapján történjen. Az elvi kérdéseket soha ne általánosítva, hanem mindig a színház munkájához kapcsolva, konkrét példákon keresztül vessék fel. Ne féljenek az ellenséges nézetek megnyilvánulásától, igyekezzenek minden legelrejtettebb ellenállást politikusan felszínre hozni. Ne dorongolják le az embereket.

A színházon belüli klikkek ellen így és itt az agitációs munkával vegyék fel a harcot.

A Szövetség pártaktívája a Konferencia előtt értekezletet tart, a Pártszervezetek segítsék ennek az értekezletnek a munkáját is.

Az agitációs előkészületek vezetője Szilágyi Bea és Szendrő Ferenc elvtársak. Az agitációs csoportok a színházakban már megszervezetten működnek. A Szakszervezet már utasította egy értekezleten a titkárokat a munka támogatására.

A Pártszervezetek feladata az eddigi és az ezutáni munka támogatása és ellenőrzése.

Budapest, 1951. szeptember 25.

A konferencia forgatókönyvének vázlata.

1951. október 13. szombat

8	óra	45	Pár szavas üdvözlés. Az elnökség felkérése.	15 perc
9	„		Elnöki megnyitó (Somlay)	15 „
9	„	15	Békedeklaráció	5 „
9	„	20	Nádasdy Kálmán beszámolója	1 ½ óra
10	„	50	Szünet	30 perc
11	„	20	Kovács András elvtárs hozzászólása	45 „
12	„	05	Két szabad hozzászólás (10-10 perc)	20 „
12	„	25	Külföldi vendég hozzászólása	20 „
12	„	45	Szabad hozzászólások (Írószövetség)	50 „
1	„	35	Ebéd	1 ½ óra
3	„	05	Írószövetség hozzászólása, egyéb hozzászólások	1 „
4	„	05	Külföldi vendég hozzászólása	30 perc
4	„	35	Zárszó	1 óra

1951. október 14 vasárnap.

8	óra	45	Elnöki megnyitó	5 perc
8	„	50	Ladányi Ferenc beszámolója	1 ½ óra
10	„	20	Szünet	30 perc
10	„	50	Major Tamás elvtárs hozzászólása	45 perc
11	„	35	Külföldi vendég hozzászólása	30 perc
12	„	05	Hozzászólások	55 perc
1	óra		Ebéd	1 ½ óra
2.	„	20	Szabad hozzászólások	2 óra
4	„	30	Zárszó.	1 óra

1951. október 15. hétfő.

8	óra	45	Elnöki megnyitó	5	perc
8	„	50	Gellért Endre beszámolója	1 ½	óra
10	„	20	Szünet	30	perc
10	„	50	Bán Frigyes elvtárs hozzászólása	1	óra
11	„	50	Szabad hozzászólások	30	perc
12	„	20	Külföldi vendégek hozzászólása	30	perc
12	„	50	Ebéd	1 ½	óra
2	„	20	Szabad hozzászólások, külföldi vendégek hozzászólása	1 óra 50 perc	
4	„	10	Hozzászólása.	50	perc
5	„		Zárszó Keleti Márton	15	perc

A Konferencia forгатókönyve.

1951. október 13. szombat

8	óra	45	Párszavas üdvözet, elnökség felkérése	10	perc
8	„	55	Elnöki megnyitó (Somlay)	15	„
9	„	10	Békedeklaráció (Szörényi Éva)	5	„
9	„	15	Nádasdy Kálmán beszámolója	1 ½	óra
10	„	45	Szünet	20	perc
11	„	05	Szabad hozzászólások	30	„
11	„	35	Kovács András hozzászólása	45	„
12	„	20	Írószövetség hozzászólása	25	„
12	„	45	Egy külföldi vendég hozzászólása	15	„
13	óra		Ebéd	1 ½	óra
14	„	30	Szabad hozzászólások (Írószövetség)	1	óra
15	„	30	Külföldi vendég hozzászólása	30	perc
16	óra		Szabad hozzászólások	1	óra
17	óra		Zárszó	1	óra

1951. október 14. vasárnap.

8	óra	45	Elnöki megnyitó	5	perc
8	„	50	Ladányi Ferenc beszámolója	1 ½	óra
10	„	20	Szünet	20	perc
10	„	40	Major Tamás hozzászólása	45	„
11	„	25	Szabad hozzászólások	30	perc
11	„	55	Külföldi hozzászólások	20	perc
12	„	15	Szabad hozzászólások (Író Szöv) ²⁴⁸	45	„
13	óra		Ebéd	1 ½	óra
14	„	30	Szabad hozzászólások	2 ½	óra
17	„		Zárszó	1	óra

1951. október 15. hétfő.

8	óra	45	Elnöki megnyitó	5	perc
8	„	50	Gellért Endre beszámolója	1 ½	óra
10	„	20	Bán Frigyes hozzászólása	1	óra
11	„	20	Szünet	30	perc

²⁴⁸ Kézzel írva.

11	„	50	Szabad hozzászólások (<i>Író Szöv</i>) ²⁴⁹	50	„
12	„	40	Egy külföldi vendég hozzászólása	20	perc
13	óra		Ebéd	1 ½	óra
14	óra	30	Szabad hozzászólások	30	perc
15	óra		Külföldi hozzászólások	30	„
15	„	30	Szabad hozzászólások (<i>Urbán Ernő</i>) ²⁵⁰		1
	óra				
16	„	30	Hozzászólás	1 ½	óra
18	óra		Zárszó	10	perc

Feljegyzés

a Színház- és Filmművészeti Szövetség október 13-14-15-i II. Konferenciájának előkészületeiről.

A Konferencia előkészítésével járó feladatokat 5 főcsoportra osztjuk.

- 1./ csoport: Politikai Feladatok
- 2./ csoport: Káderfeladatok
- 3./ csoport: Gazdasági és technikai feladatok.
- 4./ csoport: Propagandafeladatok.
- 5./ csoport: Adminisztrációs feladatok.

Az 5 főcsoport felelőséül a következő elvtársakat javasoljuk:

Politikai feladatok: Gábor Miklós elvtárs, adminisztrátora: Pallósné

Káderfeladatok: Szilágyi Bea elvtársnő, adminisztrátora: Pallósné

Gazdasági és technikai feladatok: Both Béla és Mátray József elvtársak. (Egyik elvtárs sem tudja egyedül vállalni ezzel a feladatcsoporttal járó ellenőrzési és irányító munka nehézségeit.)

Adminisztrátoruk: Fenyő Imre

Propaganda feladatok: Szendrő Ferenc elvtárs, adminisztrátora: Szirákiné

Adminisztrációs feladatok: Fenyő Imre, adminisztrátora: Szirákiné

Az öt főcsoport munkáját a következő részletfeladatokra osztottuk fel:

Politikai feladatok.

- Révai és Horváth elvtársak felkérése. Felkérrik: Ladányi, Gábor és Szilágyi elvtársak
- A Konferencia *forgatókönyve*. Elkészíti: Horvai István elvtárs
- Hozzászólások. *Dramaturgiai hozzászólásért* felelős: Kolozsvári elvtárs. Színészi alkotó munka, felelős: Major elvtárs. Rendezői alkotó munka, felelős: Pártos Géza
- Elnöki megnyitó és zárszó. Megnyitót tartja: Somlay elvtárs. Felelős: Major elvtárs. Zárszót tartja: Keleti Márton elvtárs. Felelős: Máriássy Félix elvtárs.
- Üdvözlő táviratok. Elkészíti és az üdvözlendőkre javaslatot tesz: Bozóky István elvtárs.
- Békeдекларáció. Elmondja: Szörényi Éva
- A Konferencia jelmondatai. Összeállítja: Forgács István elvtárs
- Külföldiek ügyei. Felelős: Horváth Ferenc

Káder-feladatok.

- Díszelnökség, elnökség, elnökökre személyi javaslat és ezek felkérése. Felelős: Gáspár Margit és Ruttkai Éva elvtársnők. *Határidő:* október 29.
- Meghívások az egész ország területére. Felelős: Balla Katalin, adminisztrátora: Szirákiné. *Határidő:* október 1.

²⁴⁹ Kézzel írva

²⁵⁰ Kézzel írva

- Protokollelőadások névsorának összeállítása. Felelős: Balla Katalin elvtársnő, adminisztrátora: Szirákiné. *Határidő:* okt. 1.
- Rendező gárda. Személyi javaslatot tesz és felkéri az illetőket Gálcsiki János. *Határidő:* október 1.

Gazdasági és technikai feladatok.

- Költségvetés. Felelős: Szilágyi Bea és Fenyő Imre. (Készen van.)
- Étkezés megszervezése és ellenőrzése. Felelős: Tapolczay Gyula, adminisztrátora: Fenyő Imre
- Közlekedés, autóbuszok megszervezés és ellenőrzése. Felelős: Verebes Károly, adminisztrátora: Fenyő Imre
- Gyorsírók. Felelős: Fenyő Imre és Baloghné elvtársnő
- Tolmácsüggyek. Felelős: Kis József elvtárs, adminisztrátora: Fenyő Imre
- Kísérők. Személyi javaslatot tesz, felkéri, instruálja és ellenőrzi: Győző László
- Nyomtatványok, plakátok. Felelős: Fenyő Imre és Kemény György
- Ültetési rend összeállítása asztalnál és teremben. Felelős: Ilosvay Katalin

Propaganda-feladatok.

- Agitáció
- Program (kivéve külföldiek)
- Sajtó-iroda
- Rádióközvetítés és filmfelvétel.
- Fényképezés.
- Dekoráció.

Személyi javaslatot tesz a részfelelősökre Szendrő elvtárs *október 1-ig*

Elnökségek

<p><i>1. nap</i> Somlay Artúr elnök Gobbi Hilda helyettese Szendrő József Illés György Szabó Ferenc Gáspár Margit Agárdi Gábor Máriássy Félix Kodály Zoltán Tóth Aladár 2 külf.vendég 2 tolmács</p>	<p><i>oldalt ülnek:</i> Gyurkovics Mária Gertler Viktor Szabó Iván Máté György Veress Péter Pán József Kiss József Pécsi Sándor 8 külf. vendég 8 tolmács 3 tszcs. dolgozóvendég 5 üzemi „ „</p>
<p><i>délután</i> Simon Zsuzsa elnök Téri Árpád helyettese Gózon Gyula Tőkés Anna Háy Gyula Bán Frigyes Dayka Margit Urbán Ernő Fodor János Ferencsik János</p>	<p><i>oldalt</i> ugyanazok</p>

	2 külf.vendég 2 tolmács		
<i>2.nap.</i>	Gábor Miklós elnök Gellért Endre helyettese Mészáros Ági Maklár Zoltán Osváth Júlia Latabár Kálmán Kovács András Zenthe Ferenc Gordon Zsuzsa Herskó János 2 külf.vendég 2 tolmács	<i>oldalt ülnek:</i>	Farkas Ferenc Vályi Zoltán Daniss Győző Sarkadi Imre Ranoldi László Marton Endre Földes Mihály Angyal Sándor 8 külf.vendég 8 tolmács 3 tszcs.dolgozó vendég 5 üzemi „ „
<i>délután</i>	Szendrő Ferenc elnök Horváth Ferenc helyettese Balázs Samu Szörényi Éva Tolnay Klári Svéd Sándor Besztercei Pál Honthy Hanna Illyés Gyula Barsi Béla 2 külf.vendég 2 tolmács	<i>oldalt ülnek:</i>	ugyanazok
<i>3.nap.</i>	Szilágyi Bea elnök Horvai István helyettes Nádasdy Kálmán Apáthy Imre Szemes Mihály Hegy Barna Hámos György Cserés Miklós Szirtes Ádám Báthy Anna 2 külf.vendég 2 tolmács	<i>oldalt ülnek:</i>	Rajz János Fehér Klára Aczél Tamás Markos József Kadosa Pál Sárközi István Selmeczi Mihály Déry Tibor 8 külf.vendég 8 tolmács 3 tszcs.dolgozó vendég 5 üzemi „ „
<i>délután:</i>	Keleti Márton elnök Major Tamás helyettes Miklós Klára Bozóky István Solymosi Imre Oláh Gusztáv Székely Mihály Bihari József Harangozó Gyula Benkő Gyula 2 külf.vendég 2 tolmács	<i>oldalt ülnek:</i>	ugyanazok

A Konferenciával kapcsolatban szabadmozgási igazolványt a következők kapnak:

Háziasszonyok:

Vezető:

Tapolczay Gyula

Somló Éva

Birkás Lilian

Sándor Judit

Mátyás Mária

Ferrari Violetta

Barta Zsuzsa

Fónay Márta

Olty Magda

Vadász Ilona

Bánky Zsuzsa

Sennyei Vera

Szemere Vera

Komlós Juci

Ruttkay Éva

Sulyok Mária

Romváry Gertrúd

Ilosvay Katalin

Gombos Katalin

Náray Teri

Németh Marika

Vidéki Bizottság:

Vezető:

Marton Endre

Pécs: Komlós Teréz

Szeged: Dajbukát Ilona

Miskolc: Lázár Mária

Debrecen: Vámos László

Győr: Seregi László

Szolnok: Havadi Ilona

Kecskemét: Vadász Ilona

Rendezőgárda:

Vezető:

Gálcsiki János

Filmgyár:

Bánk László

Révész György

Nemzeti Színház:

Kállai Ferenc

Ferrari Violetta

Bagó László

Somogyvári Pál

Hindi Sándor (Gábor)

Győri Ilona

Honvéd Színház:

Gáti György

Lelkes Ágnes

Pándi Lajos

Békés Itala

Árvai Ágnes

Kohut Magda

Madách Színház:

Körmendi János

Pádua Ildikó

Szentpál Mónika

Kátay Vanda

Pálfalvy Éva

Úttörő Színház:

Apor Noémi

Joó László

Sallay Kornélia

Ifjúsági Színház:

Csákányi László

Rozsos István

Szekeres József

Főv. Vígsz.:

Koós Olga

Bábszínház:

Szőnyi Kató

Operaház:

Fülöp Viktor

Vashegyi Ernő

Fényképezés:

Mádi-Szabó Gábor

Kovács Ferenc Magyar Fotó

Murai György

Szabó Vladimir

Operett színház:
Keres Emil
Komlóssy Teréz

Jegyzék

kitüntetett művészeinkről, akiknek képeit a Konferencia színhelyén kifüggesztjük.

Somlay Artúr	Ferencsik János	Latabár Kálmán
Major Tamás	Gyurkovics Mária	Bán Frigyes
Gellért Endre	Osváth Júlia	Simon Zsuzsa
Bihari József	Oláh Gusztáv	Illés György
Balázs Samu	Fülöp Zoltán	Hegy Barna
Gobbi Hilda	Báthy Anna	Keleti Márton
Mészáros Ági	Svéd Sándor	Pán József
Tőkés Anna	Harangozó Gyula	Görbe János
Gózon Gyula	Fodor János	Pécsi Sándor
Maklár Zoltán	Rösler Endre	Tolnay Klári
Székely Mihály	Budanovits Mária	Ladányi Ferenc
Palló Imre	Gáspár Margit	Dayka Margit
Nádasdy Kálmán	Honthy Hanna	Horvai István

színészi hagyományaink

Bajor Gizi	Sugár Károly	Hegedüs Gyula
Rátkay Márton	Törzs Jenő	Varsányi Irén
Ódry Árpád	Csortos Gyula	Jászai Mari

Jegyzék

a konferencián készítendő fényképekről

Valamennyi küldöttség érkezése	14 db
„ elnökség	6 „
Előadók	3 „
Hozzászólások	32 „
Protokoll-előadásokon	6 „
Záróbanketten	8 „
	<u>69db.</u>

*1951. okt.13-14-15-i Konferencia
költésgelőirányzata*

A Konferencia színhelye: az új Városháza tanácsterme (V.Váci u.62.)

A résztvevők száma : 550

<i>Meghívók, nyomtatványok</i>	Ft	1.000.-
<i>Blokk-tömbök</i> (kötve, arany felirattal 600 db á 17.-Ft)	„	10.200.-
<i>Dekoráció</i> (A tanácsterem, valamint a lépcsőfölgjártat földsz.- második emeletig, kapubejárat gazdagon feldíszítve)	„	10.000.-
<i>Terebér</i>	„	1.800.-
„-fűtés	„	300.-
„takarítás mindhárom napon (lépcsőház, stb.)	„	1.000.-

(festés, ablakozás utáni takarítás)			
<i>Dobogó-építés</i>			
(A terem befogadóképességének növelésére a legutolsó sorok mögött egy dobogó felépítésére van szükség)	„	800.-	
<i>Gyorsírók, gépirók díjazása</i>	„	6.000.-	
(óránként kb. 200.-Ft, napi 10 óra munkaidő)			
<i>Plakátok</i>	„	700.-	
<i>Kisegítő-személyzet díjazása</i>			
(ruhatáros, megafon szerelő-kezelő, liftes, portás stb.)	„	2.000.-	
<i>Büfé</i>			
(mindháromnapon délelőtt á.7.000.-)	„	21.000.-	
<i>Ebéd</i>			
(mindhárom napon személyenként 30.-Ft naponta 16.500.-)	„	49.500.-	
<i>Szállítás</i>			
(ebédhez szükséges anyagok, írógépek stb.)	„	2.000.-	
<i>Virágdíszítés</i>			
(A terem, lépcsőház, kapualj, büfé gazdagon feldíszítve a Virágért Váll.-tól kölcsönkapott virágokkal)	„	5.000.-	
<i>Autóköltés</i>			
(1 kocsi már kb. 9 nappal előbb szükség van			
12 napra á 300.-Ft		3.600.-	
további 2 kocsi a konferencia előtti 3 napra és a konf. tartamára 6 napra á 300.-		3.600.-	
	„	7.200.-	
<i>Fényképek</i>			
(A külföldi vendégek fogadása, a konferenciáról készített felvételek a sajtó és a vendégek részére)	„	5.000.-	
<i>Jutalmak, díjazások</i>	„	4.000.-	
<i>Túlóradijak</i>	„	750.-	
<i>Küldönc, kézbesítési költség</i>	„	1.000.-	
<i>Postaköltség</i>	„	1.000.-	

	Átvitel	Ft	130.250.-

Budapest, 1951. október 11.

SZÁMLA-MÁSOLAT

T. Magyar Színház és Filmművészeti Szövetség
Budapest.

SZÁLL. LEV. SZÁMLA	DARAB		EGYSÉRÁR	FORINT
1616	600	tömb piros műbőr kötésben, arany nyomással 180 kg.	17.--	10.200.--

		<i>azaz Tizenkettőezerkettőszáz 00/00 forint.</i>		
--	--	---	--	--

Jelzet: MNL OL P 2143-86. tétel –1951.

Géppel írt pizkozat, a Magyar Színház- és Filmművészeti Szövetség fejléces papírján, pecsét és saját kezű aláírások nélkül.